

**Uchwała Komisji habilitacyjnej z dnia 20 grudnia 2021
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo
wszczętym na wniosek dr Magdaleny Stoch**

§ 1

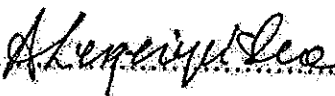
Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Dyscypliny *Literaturoznawstwo* Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie uchwałą nr RDL/6/2021 z dnia 23 września 2021 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478), po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe pt. *Jak czytamy książki? Recepcja literatury w krakowskich i wielickich grupach czytelniczych* stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej literaturoznawstwo i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Magdalenie Stoch stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie *literaturoznawstwo*, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy.

UZASADNIENIE

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie stanowi jej integralną część.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

.....

.....
(przewodnicząca komisji habilitacyjnej
prof. dr hab. Anna Legeżyńska)

Załącznik nr 1.

**Uzasadnienie uchwały Komisji z dn. 20 grudnia 2021
w sprawie nadania dr Magdaleny Stoch
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie *literaturoznawstwo***

Uchwała Komisji powołanej do zaopiniowania wniosku dr Magdaleny Stoch o nadanie stopnia została podjęta w trybie jawnym. Recenzenci i pozostali uczestnicy Komisji zapoznali się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym Habilitantki. Konkluzje trzech recenzji były jednoznacznie pozytywne, natomiast w czwartej wprawdzie pojawiła się wysoka ocena aktywności dydaktycznej i organizacyjnej Habilitantki, lecz Jej osiągnięcia naukowe uznano za niewystarczające dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

W końcowym posiedzeniu dn. 20.12.2021 zespół spotkał się na platformie Teams w pełnym, 7-osobowym składzie, dla przeprowadzenia kolokwium habilitacyjnego (zob. *Protokół*). Dr Magdalena Stoch wygłosiła doskonale przygotowany wykład na temat: „*Każda epoka ma swój faszyzm*” (*Primo Levi*). *Refleksje o wpływie literatury, języka, mediów i edukacji na kształtowanie świadomości społecznej w sytuacji eskalacji przemocy politycznej*, a następnie odpowiedziała na zadane Jej pytania.

W niejawnej części obrad Komisji dokonano podsumowania argumentacji przedstawionej w recenzjach i pisemnej opinii (Członka komisji) oraz merytorycznej wartości kolokwium. Wszyscy uczestnicy uznali, że Habilitantka dysponuje rozległą wiedzą przedmiotową, świetnie problematyzuje podejmowane zagadnienia i wykazuje dojrzałą świadomość warsztatu badawczego.

Po przeprowadzonej dyskusji **Komisja postanowiła rekomendować Radzie Dyscypliny *Literaturoznawstwo* Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie wniosek dr Magdaleny Stoch o nadanie stopnia doktora habilitowanego.**

Głosowanie w tej sprawie było jednomyślne, 7 osób opowiedziało się za poparciem wniosku, innych głosów nie było.

Przebieg kariery zawodowej Habilitantki

Dr Magdalena Stoch jest absolwentką Akademii Pedagogicznej im. KEN w Krakowie, gdzie w 2008 r. ukończyła studia magisterskie z filologii polskiej, w zakresie specjalności

nauczycielskiej. W 2014 r. roku na tejże uczelni, przemianowanej już na Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, uzyskała dyplom doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie *literaturoznawstwo*, na podstawie rozprawy *Dyskurs genderowy na lekcjach języka polskiego w szkole średniej. Próba krytycznej analizy* (promotor: prof. dr hab. Bogusław Skowronek).

W 2013 r. dr Magdalena Stoch została zatrudniona na etacie asystenta, a od 2015 na etacie adiunkta w Instytucie Filologii Polskiej UP im. KEN w Krakowie, w Katedrze Mediów i Badań Kulturowych

Dorobek badawczy, dydaktyczny i organizacyjny

W gronie recenzentek dorobku dr Magdaleny Stoch znalazły się uznane badaczki problemów edukacji i literatury: **dr hab. Krystyna Koziółek** (Uniwersytet Śląski), **dr hab. Dorota Michulka** (Uniwersytet Wrocławski), **prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ozóg** (Uniwersytet Rzeszowski) oraz **prof. dr hab. Anna Janus-Sitarz** (Uniwersytet Jagielloński). Członkiem komisji został **dr hab. Piotr Kołodziej** (UP im. KEN w Krakowie). Funkcję Sekretarza komisji pełniła **dr hab. Małgorzata Chrobak** (UP im. KEN), a obowiązki przewodniczącej podjęła **prof. dr hab. Anna Legeżyńska** (UAM).

Pole zainteresowań badawczych dr Magdaleny Stoch, obejmujące zagadnienia *gender studies* w literaturze i edukacji, zostało stosunkowo wyraźnie wytyczone już w pracy magisterskiej, a następnie poszerzone w rozprawie doktorskiej. Po doktoracie Habilitantka skierowała uwagę na nowy obszar problemów związanych z teorią i praktyką odbioru literatury. Dotychczas opublikowała 2 monografie:

- na podstawie rozprawy doktorskiej: *Gender na lekcjach języka polskiego* (2015)
- *Jak czytamy książki? Recepcja literatury w krakowskich i wielickich grupach czytelniczych* (Wydawnictwo Naukowe UP im. KEN, Kraków 2021). Publikacja ta została wskazana jako podstawa przewodu habilitacyjnego.

Ponadto w chwili składania wniosku dr Magdalena Stoch w wykazie swoich osiągnięć wymieniła 8 rozdziałów w monografiach zbiorowych i 12 artykułów naukowych; wzięła udział w 18 konferencjach krajowych i międzynarodowych, redagowała lub współredagowała numery pisma „Studia de Cultura”, uczestniczyła w realizacji projektów międzynarodowych (Portugalia, Litwa, USA), współpracowała z innymi uniwersytetami krajowymi.

Habilitantka prowadziła i prowadzi zajęcia z różnych przedmiotów (m.in. teorii kultury, kultury popularnej, komunikacji międzykulturowej, kultury masowej), w tym również seminaria dyplomowe. Wiele energii poświęca działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej – współpracuje z Fundacją Autonomia, współorganizuje festiwal filmowy

Watch Dogs, walczy z przejawami wykluczenia i dyskryminacji jako pełnomocnik rektora ds. równego traktowania.

Ocena głównego osiągnięcia naukowego i innych prac Habilitantki

Wskazana przez dr Magdalенę Stoch monografia *Jak czytamy książki? Recepcja literatury w krakowskich i wielickich grupach czytelniczych* jest w intencji autorki podsumowaniem „intensywnych badań empirycznych, poprzedzonych gruntownym przeglądem literatury przedmiotu” (*Autoreferat*, s. 2). Część pierwsza książki zawiera rys historyczny o przemianach kultury czytelnictwa w dawnych epokach, a następnie relację z badań zagranicznych nad grupami czytelniczymi. W rozprawie pojawiają się odniesienia do licznych teorii odbioru, od koncepcji Ingardena („konkretyzacja”), do Eco („intentio lectoris”), Gadamera („fuzja horyzontów”), Fisha („wspólnoty interpretacyjne”) i in. W części drugiej dr Magdalena Stoch przedstawiła relacje ze swoich badań empirycznych, prowadzonych w klubach czytelniczych (Warszawa, Kraków, Wieliczka) od marca do grudnia 2019 roku, które zostały przerwane przez pandemię. Inspiracje metodologiczne dla badań o charakterze etnograficznym autorka czerpała z prac Elizabeth Long. Obserwowała recepcję wybranych, gatunkowo zróżnicowanych książek w niedużych grupach czytelniczych. W analizach zebranego materiału rozpoznała pewne prawidłowości lektury amatorskiej, np. zanik figury „samotnego czytelnika”, nastawienie kolektywne, rozwój kultury partycypacji, konwergencję form recepcji, zwrot w stronę oralności, podobieństwa do kultury fanowskiej, przemieszanie refleksji krytycznoliterackiej z reakcją afektywną, koncentrację uwagi na świecie przedstawionym, hipertekstualność, *bricolage* interpretacyjny.

Wszystkie Recenzentki poddały pracę habilitacyjną i pozostały dorobek wnikliwej, bezstronnej i kompetentnej analizie.

Jego wartość naukową najbardziej krytycznie oceniła **dr hab. Krystyna Koziółek**, która uznała, że wprawdzie aktywność społeczna i popularyzatorska dr Magdaleny Stoch jest „imponująca” (s.2), lecz zarówno analizowane artykuły (wśród których Recenzentka wyróżnia i omawia trzy: *Ekonomia wrażliwości a duch posthumanistyki*, *Cudzoziemka Kuncewiczowej czytana współcześnie*, *Czy lektura czyni nas lepszymi ludźmi?...*), jak też rozprawa habilitacyjna nie spełniają ustawowego kryterium „istotnego” wkładu w rozwój dyscypliny. Dr hab. Krystyna Koziółek stwierdza, że choć monografia *Jak czytamy książki?* „trafia w gorący temat współczesnej debaty humanistycznej”, to jednak „w nikłym stopniu tę debatę wzbogaca”; „rozczarowuje materiał i efekty badawcze” (s. 4). Wbrew twierdzeniu Habilitantki o nieobecności w nauce krajowej empirycznych badań kolektywnego czytania,

można wymienić wiele – pominiętych w rozprawie – najnowszych opracowań polskich i zagranicznych (rec., s. 5). Monografia powstała „zbyt pośpiesznie” (s. 7), zebrany materiał nie jest reprezentatywny, ze względu na małą liczbę ankietowanych. W konkluzji Recenzentka pisze:

Doceniam aktywność i wszechstronność działalności dr Magdaleny Stoch, jej dokonania naukowe, organizacyjne, popularyzatorskie i zaangażowanie społeczne. Trudno jednak mi uznać, że monografia, którą Habilitantka zgłasza jako swoje szczególne osiągnięcie, wnosi „znaczny wkład w rozwój dyscypliny”. W mojej ocenie osiągnięcia dr Magdaleny Stoch, ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, nie spełniają wymagań określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 z dnia 20 lipca 2018r. p.s.w.n. (rec., s. 8, podkr. A.L.).

Dr hab. Dorota Michułka ocenia cały dorobek dr Magdaleny Stoch pozytywnie. Stwierdza, że monografia *Jak czytamy książki?* jest „bogata metodologicznie i głęboko zakorzeniona w literaturze przedmiotu” (rec., s. 4), otwiera szerokie konteksty, odsłania też zależności i różnice między lekturą akademicką a nieprofesjonalną. Istotna w niej część empiryczna pozwala docenić „społeczne zaangażowanie” autorki. Mimo pewnych uproszczeń metodologicznych i braków bibliograficznych rozprawa (podobnie jak kilka innych prac Habilitantki) odnosi się do aktualnych potrzeb edukacyjnych i „obywatelskiego wychowania młodzieży w szkole XXI wieku” (s. 9). Recenzentka zwraca także uwagę na artykuły, w których dr Magdalena Stoch przeprowadza za pomocą *gender studies*. reinterpretacje kanonicznych lektur.

W końcowej części recenzji czytamy o pracach Habilitantki:

są rzetelne naukowo, z zaangażowaniem prowokują do edukacyjnej dyskusji, zapraszają do społecznego, refleksyjnego dialogu, polemik i debat, odkrywają nowe, niezbadane do końca w obszarze polskiej edukacji humanistycznej i humanistyki zaangażowanej pola badawcze (np. łączenie dydaktyki polonistycznej z kulturą uczestnictwa), są spójne merytorycznie, klarowne kompozycyjne, konsekwentne i przekonujące poznawczo oraz interesujące naukowo. Stwierdzam zatem, bez żadnych wątpliwości, że cały dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr Magdaleny Stoch spełnia ustawowe warunki stawiane kandydatom/kandydatkom do stopnia doktora habilitowanego... (s. 10, podkr. A.L.).

Bardzo pozytywną opinię o wszystkich osiągnięciach dr Magdaleny Stoch wydała **prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ozóg**, która szczegółowo przedstawiła Jej rozwój i dokonania naukowe. W analizie monografii habilitacyjnej wskazała rangę tematu badawczego, doceniła indywidualny wkład metodologiczny, zwróciła uwagę na przejrzystość kompozycji i zrekapitulowała zawartość merytoryczną. Komentując przedstawione w rozprawie efekty badań empirycznych, podkreśliła odniesienia do dwóch dyskursów, feministycznego i postkolonialnego: „W przestrzeni naukowego dyskursu Autorka odnajduje się bardzo dobrze, jej wywód, styl argumentacji zasługują na szczególną uwagę.” (rec., s. 6).

W referowanej tu recenzji znalazły się też uwagi do innych publikacji dr Magdaleny Stoch, poświęconych dydaktyce społecznie zaangażowanej, a także komunikacji medialnej. Dorobek ten poświadcza literaturoznawcze i kulturoznawcze kompetencje Habilitantki:

Jako literaturoznawczyni koncentruje się na pogłębionych analizach tekstów literackich, jako dydaktyk – nie zamyka się w teoretycznych modelach nauczania, ale praktycznie wciela je w życie. Widać to nie tylko w konkretnych publikacjach, ale przede wszystkim w działalności popularyzacyjnej i edukacyjnej. Każde z tych pól działania pozwala dostrzec ogromny potencjał dr Magdaleny Stoch, zaangażowanie i dociekliwość badawczą. Wszystkie teksty załączone do wniosku skomponowane w całość obejmującą podstawę habilitacji wyrastają, to trzeba podkreślić, z potrzeby rozpatrywania tematów ważnych dla współczesnego świata, w którym funkcjonuje młody człowiek (np. kwestia przekazów medialnych), wskazywania nowych rozwiązań i pól interpretacyjnych, poszukiwania inspiracji dla rozwoju edukacji humanistycznej w szkole czy uniwersytecie. Dla Autorki takich rozwiązań, literackich/kulturowych odczytań, przełamywanie barier, przekraczanie granic dyscyplin i tekstów staje się swego rodzaju misją. (s.7-8)

W konkluzji swojej opinii prof. Alicja Jakubowska-Ożóg dobitnie stwierdza:

Podstawowym zadaniem recenzenta w ocenie dorobku w przewodzie habilitacyjnym jest odpowiedź na pytanie, czy stanowi on znaczny wkład w badania naukowe w dyscyplinie, czy poświadcza rozwój naukowy, poszerzenie wiedzy, doskonalenie świadomości metodologicznej Habilitantki. We wszystkich tych obszarach dr Magdalena Stoch spełnia wymagania, poświadcza rozwój, zarówno jako dydaktyczka literatury, jak i literaturoznawczyni. Jest badaczką w pełni uformowaną, traktującą swoją pracę z szacunkiem i zaangażowaniem, dzielącą się swoim doświadczeniem z wieloma instytucjami i środowiskami. Każde z tych pól i wielość podejmowanych działań stanowią świadectwo merytorycznego przygotowania i naukowej pasji.

Z przekonaniem stwierdzam, że dr Magdaleny Stoch spełnia ustawowe warunki stawiane kandydatom/kandydatkom do stopnia doktora habilitowanego. Po zapoznaniu się z monografią, a także z pozostałym dorobkiem naukowym oraz dydaktycznym, organizacyjnym i popularyzatorskim dr Magdaleny Stoch nie mam wątpliwości, że dorobek ten spełnia wymogi ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021, poz. 478, ze zm.).(s. 8, podkr. A.L.)

Ocenę pozytywną osiągnięć Habilitantki, lecz i pewne wątki polemiczne znajdziemy w recenzji **prof. dr hab. Anny Janus-Sitarz**, która zwraca uwagę na Jej udział w realizacji projektów poświęconych ważnym problemom społecznym. Recenzentka podkreśla widoczną spójność między wszystkimi obszarami aktywności dr Magdaleny Stoch: naukowej, dydaktycznej i społecznej. Wyróżnia prace poszerzające interpretację literatury za pomocą narzędzi krytyki feministycznej, w tym rozprawę doktorską *Gender na lekcjach języka polskiego*. Habilitantka w swej pracy naukowej wychodzi poza cel literaturoznawczy, włącza się w edukacyjne działania reformatorskie, ma „nadzieję na autentyczne społeczne sprawstwo swoich działań” (rec., s. 4). Komentując monografię *Jak czytamy książki?...*, prof. Anna Janus-Sitarz ocenia, że mimo pewnych „niejasności” jest to „nowatorska na gruncie polskim” próba opisanie specyfiki interpretacji kolektywnej (s. 5). Powierzchnowość i skróty myślowe w prezentacji teorii recepcji, także brak szerszej egzemplifikacji dla tezy o rozdźwięku między lekturą amatorską i profesjonalną, wątpliwa trafność niektórych pojęć („czytanie ascetyczne” i „czytanie erotyczne”) nie przesłaniają znaczenia głównego pytania badawczego o obecność anarchizmu interpretacyjnego w lekturach kolektywnych. Niemniej odpowiedź na nie „powinna być znacznie bardziej rozwinięta” (rec., s. 8). Zdaniem Recenzentki, w

monografii zacierają się głównie problemy, jakim jest specyfika kolektywnego czytania, natomiast dominuje temat postaw i stereotypów czytelniczych. Cenne jest jednak to, że dr Magdalena Stoch „apeluje o praktykę lekturową (...) społecznie zaangażowaną” (s. 9).

Sumując dorobek Habilitantki, prof. Anna Janus-Sitarz pisze:

Badaczka w swych wystąpieniach konferencyjnych, artykułach i monografiach podejmuje tematy istotne z punktu widzenia społecznego, jej rozważania oparte są na rzetelnej i wciąż aktualizowanej wiedzy. Habilitantka z pewnością zasługuje na uznanie szczególnie ze względu na spójność jej działalności naukowej i głoszonych tez z ich rzeczywistą realizacją w praktyce.

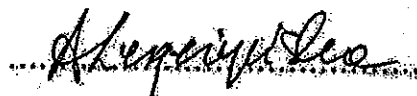
Zdaniem prof. Anny Janus-Sitarz, dr Magdalena Stoch „spełnia ustawowe warunki stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego” (s. 10, podkr. AL.).

Z pełnym przekonaniem wniosek popiera Członek komisji, **dr hab. Piotr Kołodziej**. W pisemnej *Opinii* pisze, że „Książka dr Magdaleny Stoch (...) bez wątpienia stanowi oryginalny i ważny wkład w rozwój dyscypliny literaturoznawstwo.” (s. 1). Zwraca też uwagę na konsekwencję badań, współgrających z innymi formami aktywności Habilitantki oraz zaangażowanie w działalność antydyskryminacyjną.

Konkluzja

W dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu Komisji w dn. 20.12.2021, po kolokwium habilitacyjnym, doszło do ujednoczenia ocen. Autorka recenzji zakończonej odmową poparcia wniosku, dr hab. Krystyna Koziołek przyłączyła się do ogólnej konstatacji, że Habilitantka zarówno w wykładzie, jak i w odpowiedziach na pytania recenzentów dowiodła swej dojrzałości badawczej, uzasadniającej starania o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.

W wyniku głosowania zakończonego jednomyślnym poparciem wniosku awansowego dr Magdaleny Stoch, Komisja habilitacyjna zwraca się do Rady Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej o przyjęcie niniejszej rekomendacji.

/przewodnicząca komisji habilitacyjnej

prof. dr hab. Anna Legeżyńska/